

ierlijst

„JAPARA“

Vertrek Ba
Vertrek Su
Vermoedelg

Uitgegeven door
Repatriëring. C

Aankomst de namen
met den merkten op
feiten in de tijd op

G., 20-6-04, Nictstr. 268, Almelo.
A., x, 12-1-29, idem.
W., 28-3-24, idem.
L., 21-5-26, Hommelweg 18 Arnhem.
F., x, 21-10-34, Julianaweg 11, Doorn.
D., x, 14-1-07, v. Zuylen v. Nijenveeld-
t, Wassenaar.
s, W. H., 21-12-25, idem.
-3-23, de Lairessestr. 87, Amsterdam.

G

184. Gelder, G. H. D., x, 9-8-02, Heerenstr. 7, Utrecht.
185. Gelder-Claus, H., 5-5-03, idem.
186. Gerritsen Plaggert-Willemsen, T. B., 10-12-18, v.
Weteringslaan 226, Voorschoten.
187. Gerritsen Plaggert, J. D. C., x, 17-5-41, idem.
188. Geus, R., x, 23-6-07, Koorstraat 13, Alkmaar.
189. Geus⁴⁰bedling, B., 29-8-02, idem.
190. Geysen, Henr. G., x, 14-3-04,
191. Geysen, Christ. Jacobus, 21-1-04,

278.
277.
278.
279.
280.
281.
282.
283.
284.

Het Oudpaspoortarchief (1950-1959)

Peter Christiaans en Marlou Schrover¹

INLEIDING

Het Oudpaspoortarchief ontstond in 1950 toen mensen in het voormalige Nederlands-Indië na de onafhankelijkheid van deze kolonie een Nederlands paspoort aanvroegen om naar Nederland of andere landen te kunnen reizen. Het paspoort werd aangevraagd bij het Hoge Commissariaat te Jakarta.

1 HISTORISCHE SITUERING

Na de onafhankelijkheid van Indonesië kwamen circa 400.000 mensen uit deze voormalige kolonie naar Nederland. Ze worden aangeduid als repatrianten, ofschoon tweederde van hen niet in Nederland was geboren. De repatriëring werd door de Nederlandse overheid, met de werkloosheid van voor de Tweede Wereldoorlog nog vers in het geheugen, ontmoedigd.² Door oplopende spanningen tussen Nederland en Indonesië besloten steeds meer mensen, die aanvankelijk in Indonesië hadden willen blijven of nog geen definitieve keuze hadden gemaakt, alsnog naar Nederland te gaan. Hoe gemakkelijk het vertrek naar Nederland was, werd onder meer bepaald door ontwikkelingen in de verhouding tussen Nederland en Indonesië. Naarmate de spanningen opliepen en de positie van Nederlanders en mensen die zich met deze groep identificeerden moeilijk werd, werd de Nederlandse overheid inschikkelijker in het geven van toestemming voor repatriatie. De aanvankelijk afhoudende opstelling van de Nederlandse overheid maakte geleidelijk plaats voor een milder beleid.

Hoe gemakkelijk een repatriant een Nederlands paspoort kon krijgen, was afhankelijk van de vraag of de toekomstige repatriant aanspraak kon maken op de Nederlandse nationaliteit. Bij het invullen van de aanvraagkaart voor een paspoort was het dus belangrijk te benadrukken of aan te tonen dat de aanvrager op de Nederlandse nationaliteit aanspraak kon maken. Lang niet alle aanvragers van een paspoort hadden echter de Nederlandse nationaliteit. In ongeveer een op de tien gevallen kwamen de aanvragen van personen met een Duitse, Hongaarse, Britse, Oostenrijkse of andere Europese nationaliteit of van statelozen.

2 ADMINISTRATIEVE ONTSTAANSGESCHIEDENIS

De overdracht van Nederlands-Indië werd getekend op 29 december 1949. Daarna moesten mensen die in Indonesië woonden en naar Nederland wilden komen of op een Nederlandse pas naar een ander land wilden reizen een paspoort aanvragen.

Om te weten wie een paspoort kon aanvragen, moeten we eerst kijken naar het juridisch en raciaal onderscheid dat in Nederlands-Indië werd gemaakt tussen de bevolkingsgroepen. Het Burgerlijk Wetboek van 1838 bepaalde dat iedereen die in Nederland of de koloniën was geboren uit daar gevestigde ouders de Nederlandse nationaliteit had. In 1850 stelde de Nederlandse regering zich echter op het standpunt dat 'kleurlingen niet voor Nederlanders konden doorgaan' en kregen in Nederlands-Indië alleen degenen die werden geboren uit ouders die in Nederland waren gevestigd of van deze personen afstamden het politieke Nederlanderschap.³

Het juridisch en raciaal onderscheid dat in Nederlands-Indië werd gemaakt tussen de verschillende bevolkingsgroepen stoelde op het in 1848 ingevoerde Regeringsreglement voor Nederlands-Indië. Daarin werd een juridisch onderscheid gemaakt tussen 'Europeanen en daarmee gelijkgestelden' en 'inlanders en daarmee gelijkgestelden'. De term 'inlander', die nu een negatieve connotatie heeft – en dat in de negentiende eeuw ook wel had – werd gebruikt als een officiële juridische aanduiding. Europeanen en 'inlanders' hadden hun eigen recht. Met de Europeanen gelijkgesteld waren alle christenen en alle personen die niet met inlanders gelijkgesteld waren. Met inlanders gelijkgesteld waren Arabieren, Moren, Chinezen, Mohammedanen en 'heidenen'. De 'inlandse' bevolking had de mogelijkheid gelijkstelling en het politiek Nederlanderschap aan te vragen. Hiervan maakte slechts een klein aantal mensen gebruik. Dit waren vooral de zogenaamde 'christen Ambonezen'. Zij kregen in politiek opzicht de Nederlandse nationaliteit.

Erkende kinderen van Europese mannen en 'inlandse' vrouwen waren Europeaan; 'inlandse' vrouwen die met een Europese man trouwden ook. Tot 1848 waren huwelijken tussen christenen en niet-christenen verboden. Daarna werden ze als ongewenst beschouwd, maar niet verboden. In 1898 werd de Gemengde Huwelijken Regeling ingevoerd. Die regeling bepaalde dat een Europese vrouw die met een 'inlandse' man trouwde zelf 'inlandse' werd en dus de Nederlandse nationaliteit verloor.⁴ De regeling was bedoeld om deze huwelijken te ontmoedigen. De regeling kwam overigens overeen met de 'eenheid van nationaliteit' binnen het huwelijk zoals die in Nederland gold.

De Nationaliteitswet van 1892 bracht een verandering voor de bevol-

king van de koloniën. De inheemse bevolking van Nederlands-Indië werd nu van het burgerrechtelijk Nederlanderschap uitgesloten en werd in feite stateloos.⁵ Wie voor 1892 gelijkgesteld was, behield de Nederlandse nationaliteit. De stateloosheid van de overige bewoners van Nederlands-Indië werd beëindigd met de Onderdaanschapwet van 1910, waarmee 'inlanders' het Nederlands onderdaanschap kregen, maar niet de Nederlandse nationaliteit.⁶ Alleen de kleine groep die reeds voor 1892 gelijkgesteld was, behield de Nederlandse nationaliteit. Deze regelgeving was verwarrend. Kinderen van gelijkgestelden wisten niet altijd van de gelijkstelling van hun ouders, noch van het behoud van de Nederlandse nationaliteit na 1892.⁷

Een tweede groep waarover onduidelijkheid bestond, waren de kinderen die na 1850 in Nederlands-Indië werden geboren uit daar gevestigde ouders, die niet tot de 'inlandse' groep behoorden, maar die evenmin Nederlands waren. De Nationaliteitswet van 1850 bepaalde dat uitsluitend de kinderen van in Nederland geboren of gevestigde ouders het politieke Nederlanderschap hadden. Kinderen die in Nederland geboren werden uit daar gevestigde Duitse ouders waren Nederlands. Kinderen die echter in Nederlands-Indië geboren werden uit Duitse ouders waren Duits. Ook deze regeling was voor de betrokkenen vaak zeer verwarrend.

Het in Nederlands-Indië bestaande bevolkingsonderscheid vormde na 1949 de basis voor afspraken tussen Nederland en Indonesië. In 1954 werd bepaald dat kinderen van een inheemse vader en een Nederlandse moeder inheems waren.⁸ Dit was in overeenstemming met de Gemengde Huwelijken Regeling die bepaalde dat Europese vrouwen die met een inheemse man trouwden, inheems werden. Kort daarvoor was door het Hof reeds besloten dat 'inlanders' of 'inheemse onderdanen niet-Nederlanders', die na 1892 genaturaliseerd waren, niet mochten kiezen voor de Nederlandse nationaliteit. Degenen die voor 1892 gelijkgesteld waren, hadden wel de Nederlandse nationaliteit.

3 VISUELE KENNISMAKING

De paspoortadministratie in het Oudpaspoortarchief bestaat uit ongeveer 150.000 kaarten. De kaarten zijn aan de voor- en achterzijde beschreven [afbeelding 1a en 1b]. Op de voorkant van de kaarten vinden we de volgende informatie:

- 1 Registratienummer
- 2 Naam
- 3 Voornamen
- 4 Geboortedatum
- 5 Geboorteplaats en -land
- 6 Nationaliteit en eventuele tweede nationaliteit (in de vorm van een niet-Nederlands paspoort). Verder of de nationaliteit van de aanvrager verkregen is door geboorte, huwelijk of door naturalisatie en optie. Bij de laatste twee mogelijkheden wordt vermeld in welk nummer van het Staatsblad (bij naturalisatie) of Staatscourant (bij optie) deze nationaliteitsverandering is terug te vinden. Hier wordt ook vermeld wat de oorspronkelijke nationaliteit was en hoe die is veranderd en waardoor. Iemand kan bijvoorbeeld aanvankelijk de 'inlandse' nationaliteit hebben en door huwelijk de Nederlandse nationaliteit verwerven.
- 7 Beroep met eventueel de werkgever
- 8 Huidige vaste woonplaats en adres
- 9 Achternaam van de vader
- 10 Voornamen vader
- 11 Geboortedatum, geboorteplaats en -land vader
- 12 Nationaliteit vader, eventuele tweede nationaliteit en wijze waarop nationaliteit is verkregen
- 13 Beroep en werkgever vader
- 14 Indien nog in leven, de woonplaats en het adres van de vader
- 15-20 Zelfde gegevens als voor de vader, voor de moeder
- 21-26 Zelfde gegevens als voor de ouders, voor de huwelijkspartner
- 27 Gescheiden, weduwe of weduwnaar

Verder is op de voorkant van elke kaart ten minste één foto vastgeniet. Wanneer er niet alleen een paspoort voor de aanvrager zelf werd verzocht, maar ook voor minderjarige kinderen, staan die eveneens op de foto. De foto's zijn bijgevolg niet allemaal pasfoto's, maar er zijn ook groepsportretjes.

Incidenteel wordt op de voorkant van de kaarten het schip vermeld waarmee de aanvrager naar Nederland is gekomen.

Op de achterkant van de kaart vinden we de volgende gegevens:

- 28 Achternamen, voornamen, geboortedata, -plaatsen en -landen van de kinderen
- 29 Wanneer de aanvrager voor het eerst in Indonesië was

- 30 Reden waarom het paspoort werd aangevraagd
- 31 Eventuele voorgenomen vertrekdatum
- 32 Eventuele adres in Nederland of ander land van bestemming
- 33 Signalement: gezicht (rond, ovaal), ogen (kleur), haren (kleur), wenkbrauwen (kleur), neus (spits, stomp, onregelmatig), baard, knevel, lengte, bijzondere kentekenen (moedervlek, litteken)
- 34 Ruimte voor ondertekening.

Vervolgens was er een gedeelte dat niet door de aanvrager diende te worden ingevuld. Hier was ruimte voor:

35 Een omschrijving van de bewijsstukken die de aanvrager had overlegd (huwelijksakten, geboorteakten, scheidingsvonnis (nummer plus datum), voogdijbeschikking, akte van erkenning, brieven van wettiging, bewijs van Nederlanderschap, naturalisatie (met het nummer van het Staatsblad)). Opgevraagd werden geboorteakten van ouders en grootouders.

- 36 Overige bijzonderheden en bevindingen
- 37 Data waarop het paspoort was verlengd, ingehouden of afgegeven en datum waarop een bewijs van Nederlanderschap was afgegeven
- 38 Als laatste de paraaf van de ambtenaar die de kaart in behandeling had gehad en een datum.

Bij mensen die oorspronkelijk de 'inlandse' nationaliteit hadden, wordt in de velden 'achter- en voornaam' slechts het veld achternaam ingevuld. 'Inlanders' hebben op de aanvraagkaarten geen voornamen. Hun geboortedata werden soms bij benadering gegeven. Geloof wordt niet op de kaarten vermeld.

Naast de paspoortaanvraagkaarten is er een nummerregister dat toegang geeft tot de kaarten via het paspoortnummer. Dit register vermeldt paspoortnummer en naam. Van het register kan alleen gebruik gemaakt worden indien het nummer van het paspoort bekend is.

1) NAAM (in Rubrieken): **Hermann**
 2) Voornamen: **Reesterese**
 3) Geboorte datum: **30 Mei 1898** plaats: **Hongarije** land: **Hongarije**
 4) Nationaliteit: **Nederlander** *Hongaar* event. andere nationaliteit (paspoort): *Chinees*
 a. door geboorte: **ja**
 b. - **herwiltig**
 c. - **naturalisatie** (Staatsblad/jaar en No.): **12/10-1950-K-449** *Nederlands*
 d. - **opdr.** (Staatscourant, land, jaar en No.)
 5) Beroep (met event. werkgever): **Tandheelkundige-D.V.G.-Indonesië**
 6) Huidige vaste woonplaats en adres: **Bandung** **Djil.Djamasju-16.**

Reg. No. **B 2717**

B. VADER

1) Naam: **Markus Birkenfeld** (overleden in 1911)
 2) Voornamen:
 3) Geboorte datum: **1860** plaats: **Boeret** land: **Bukevina-Cent**
 4) Nationaliteit: **Hongaar by naturalisatie** event. andere nationaliteit (paspoort): **vh. Oostenryker**
 a. door geboorte:
 b. - **naturalisatie** (Staatsblad/jaar en No.): **door naturalisatie (Sibl.-ns. onbekend)**
 c. - **opdr.** (Staatscourant, land, jaar en No.)
 5) Beroep (met event. werkgever): **Handelaar**
 6) Nog in leven, en ja woonplaats en adres: **overleden in 1911** *Hongarije*

C. MOEDER

1) Naam: **Kahn**
 2) Voornamen: **Rosa**
 3) Geboorte datum: **1860** plaats: **Karassaressiget** land: **Hongarije**
 4) Nationaliteit: **Hongaarsche** event. andere nationaliteit (paspoort):
 a. door geboorte:
 b. - **herwiltig**
 c. - **naturalisatie** (Staatsblad/jaar en No.)
 d. - **opdr.** (Staatscourant, land, jaar en No.)
 5) Beroep (met event. werkgever): **zonder beroep**
 6) Nog in leven, en ja woonplaats en adres: **overleden in 1944** *Hongarije*

D. GEHuwd MET

1) Naam: **Reese**
 2) Voornamen: **Rosee / Rebeca**
 3) Geboorte datum: **1895-1899** plaats: **Hjaraaduffalwa** *Hong.*
 4) Nationaliteit: **Hongarije** event. andere nationaliteit (paspoort):
 a. door geboorte: **ja**
 b. - **herwiltig**
 c. - **naturalisatie** (Staatsblad/jaar en No.): **Nederlands**
 d. - **opdr.** (Staatscourant, land, jaar en No.)
 5) Beroep (met event. werkgever):
 6) Nog in leven, en ja woonplaats en adres:
 7) Geboortedatum, wedava, wedaans: **by. Djamasju 14**

1a en 1b
 Voor- en achterzijde
 van een paspoort-
 aanvraagkaart.

* E. KINDEREN (Naam, voornamen, geboorte datum, plaats en land):

ochter: Laura 22/11-1884; Nassau-Rechenie
zoen: Hardechai-Macevei; 30/4-1927 idem idem

F. Wanneer eerste maal in Indonesië: Oct. 1927

voor vestiging aldaar

G. Doel van waarom paspoort wordt aangevraagd:

H. (Event.) voorgesamen vertrek datum:

Schelde str. 6/II-Amsterdam (tijdelijk adres)

I. () adres in het buitenland:

J. SIGNALEMENT: Geslacht (man, vrouw)

haar (opis, stop, onopismatig etc.):

ogen (kleur):

haard:

haren (kleur):

kravel:

wenkleden (kleur):

teugel:

Bijzonder kenmerken (wondertek, littekens etc.):

blonden kinstebeers

... Aktes geheel naar waarheid opgemaakt.

To Bandung 27e Dec. 1920

(Handtekening)

H. J. M. J. J. J.

(niet door verzorger in te vullen)

I. Overgelegde bescheiden (huwelijks- en getrouwen-acten, overlijdens-acten, afscheidingsverklaring, acte van erkenning, kraven van vestiging, bewijs van Nederlandschap, naturalisatie wet, acte van gelijkstelling, opis verklaring, Staatscontract, enz.)

Haarblad (naturalisatie) No. K 449 oct 1910 - t. n. v. Adv. - 216. 98. vermeld.

II. Overige bijzondere en bezittingen:

ind. paspoort met 1/2 jaar

III. 1. Verlenging paspoort No.

Paraf voor paspoort

2. Ingehouden No.

Datum

3. Afgegeven No.

216 910 20/11

4. bevestig van Nederlandschap No.

* De mederlende gezinsleden waaraan vóór hetzelve samen een eenmaaligheid krante is verken. Voor kinderen latere 14 jaar dienen afzonderlijk aanvragen te worden opgesteld.

4 BRONKRITISCH COMMENTAAR

Interpretatie en betrouwbaarheid van de gegevens in de bron

In de periode dat het archief werd aangelegd – van 1950 tot 1959 – werd de administratie steeds op dezelfde wijze gevoerd. Er vonden tussentijds geen veranderingen plaats. Verschil is er wel ten aanzien van de coulantie waarmee aanvragen werden behandeld. Aanvankelijk was de Nederlandse overheid afhoudend; later werd ze steeds gemakkelijker in het uitgeven van paspoorten aan mensen die uit Nederlands-Indië weg wilden.

De aanvragen in het Oudpaspoortarchief hebben betrekking op mensen die tussen 1950 en 1959 een paspoort aanvroegen. Niet al deze mensen gingen naar Nederland. Sommigen vroegen een paspoort aan voor vertrek naar een andere land in Europa, anderen voor vertrek naar Nieuw-Guinea, Zuid-Afrika of de Verenigde Staten. Wat de aanvragers met elkaar gemeen hadden, is dat ze allemaal een Nederlands paspoort wilden hebben. Een gedeelte van de mensen gaf als reden voor de aanvraag een *eventuele* komst naar Nederland. De werkelijke komst werd soms jarenlang uitgesteld en uiteindelijk helemaal afgesteld. Dit betekent dat niet alle aanvragers van een paspoort ook werkelijk naar Nederland kwamen.

Er zitten geen kaarten in het archief van mensen die tussen 1950 en 1959 een andere bestemming kozen en daarheen reisden op een ander dan een Nederlands paspoort, maar die later alsnog naar Nederland kwamen. Er zitten evenmin aanvragen in van personen die na 1959 een paspoort aanvroegen. Wel zijn er aanvragen van mensen die na 1959 naar Nederland zijn gekomen, maar die reeds voor 1959 een paspoort aanvroegen en dat herhaaldelijk lieten verlengen. Er zitten geen kaarten in het archief van mensen die reeds voor 1950 een Nederlands paspoort hadden. Molukkers, die groepsgewijs kwamen op een beperkt aantal schepen en met de bedoeling om slechts tijdelijk in Nederland te blijven, hebben geen paspoort aangevraagd en ontbreken eveneens in het archief.

De paspoortaanvraagkaarten werden door de aanvrager zelf ingevuld wanneer de aanvrager een volwassen gehuwde of ongehuwde man was of een volwassen ongehuwde vrouw. Bij gehuwde vrouwen en minderjarige kinderen werden de kaarten veelal ingevuld door echtgenoot of vader. De namen van meereizende gezinsleden, voor wie geen afzonderlijk paspoort werd aangevraagd, werden op de kaart voorzien van een rood kruisje. Voor kinderen boven de veertien jaar diende een afzonderlijk paspoort te worden aangevraagd. Veel van de aanvragen hebben betrekking op familiemigratie, waarbij het hoofd van het gezin de kaart of kaarten invulde.

De gegevens die op de kaart waren ingevuld, werden gecontroleerd door de ambtenaren die de paspoortaanvraag in behandeling namen. Zij

vergeleken de ingevulde kaarten met gegevens die ontleend konden worden aan de akten van de Burgerlijke Stand. In sommige gevallen was dit aanleiding tot correctie van de ingevulde kaarten. Op de kaarten zijn deze correcties duidelijk herkenbaar. Het veelal nette handschrift van de aanvrager of de met een typemachine ingevulde kaart werd aangevuld met de veel slordigere, geschreven aantekeningen van de ambtenaren.

Kaarten van gehuwde vrouwen en weduwen zijn in het archief geordend onder de naam van hun (overleden) man. Indien slechts de eigen naam van de vrouw bekend is, en niet de naam van haar (overleden) man, kan zij in de kaarten niet worden teruggevonden. Gescheiden vrouwen staan gerubriceerd onder hun eigen naam. Indien alleen de naam van hun ex-man bekend is, kunnen zij evenmin worden gevonden. Er zijn geen verwijskaarten. Vrouwen die hertrouwd zijn na de dood van hun eerste man of na een scheiding, staan gerubriceerd onder de naam van hun tweede man. Wanneer alleen de naam van de eerste man of hun eigen naam bekend is, zijn zij moeilijk terug te vinden.

Dwars over sommige kaarten is met rood potlood geschreven 'W.N.'. Dit is de afkorting voor Warga Negara. Hiermee werd aangeduid dat mensen na 1950 hadden geopteerd voor de Indonesische nationaliteit. Hierbij wordt meestal ook het nummer van het Staatsblad vermeld waarin van de keuze melding werd gemaakt. Het gaat hierbij om mensen die aanvankelijk een Nederlands paspoort hadden aangevraagd, maar die vervolgens toch voor de Indonesische nationaliteit opteerden. De paspoortaanvraag werd in dit geval ingetrokken. Ingetrokken aanvragen komen derhalve wel voor in het archief. Afgewezen aanvragen ontbreken echter. Er zijn wel kaarten van mensen die aanvankelijk geweigerd werden en later alsnog een paspoort kregen.

Op de kaarten wordt verder vermeld welke correspondentie er is gevoerd om gegevens die op de kaarten waren ingevuld te verifiëren. Wanneer de verificatie werd opgehouden, werd de aanvraag aangehouden. Bij problemen kon een aanvraag maanden of jaren worden aangehouden. Op de kaart werd aangetekend welke telexberichten er in verband met problemen waren verzonden.

Gerelateerde en toetsingsbronnen

Een aanvullende bron zijn de lijsten met de namen van mensen die gelijkstelling hebben aangevraagd. Dit zijn mensen met de 'inlandse' nationaliteit die de Nederlandse overheid hebben verzocht om met Nederlanders gelijkgesteld te mogen worden. Deze lijsten werden opgesteld door het Ministerie van Buitenlandse zaken, Directie Overgangszaken Indonesië, op basis van gegevens uit het Indisch Staatsblad. De lijsten geven achternamen en voornamen en verwijzen naar nummer en datum van het Indisch Staatsblad. Deze lijsten worden bewaard op het Centraal Bureau voor Genealogie en op het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Het

DENGAH,	Corenus Alfred	718	2-12-1916
DENGAH,	Cornelis Boes	86	17- 4-1930
DENGAH,	Daniël Hermanus	202	19- 2-1912
DENGAH,	David Josephus Alexander	257	16- 3-1915
DENGAH,	Dirk	216	22- 3-1905
DENGAH,	Eduard Adriaan	65	14- 5-1929
DENGAH,	Elias Dumais	718	2-12-1916
DENGAH,	Frits Hendrik	65	14- 5-1929
DENGAH,	Jan Alexander	718	2-12-1916
DENGAH,	Jan Alfred	441	18- 8-1910
DENGAH,	Johan Herman	49	26- 1-1918
DENGAH,	Juliana Sophia Johannette	65	14- 5-1929
DENGAH,	Willem	654	7-11-1939
DENGAH van,	Betje Elisabeth, echtgen. van TANOD J.F.	230	2- 4-1909
DENSCHER,	Johan Friederich	158	19- 5-1931
DESSAUVAGIE,	Martha	851	24-12-1918
DETE,	Hendrika	158	19- 5-1931
DETE,	Johan Christiaan	290	24- 6-1924
DEURSEN van,	Anthonius	595	20-11-1936
DEUTEKOM, van	Jaap	329	22- 7-1941
DEUX,	Christiaan Bernardus Zacharias	51	10- 5-1935
DEWANNA,	Mariana Helena	290	24- 6-1924
DEIJ,	Herman	171	23- 2-1911
DIAO,	An Nio	441	18- 8-1910
DIAO,	San Nio	508	11-12-1907
DIAO,	Eng Nio, echtgen. van JAÜW, San Boeng	506	23-10-1909
DIAO,	Ing Lian	508	11-12-1907
DIAO,	Kiem Boen	508	11-12-1907
DIAO,	Kiem Kie	508	11-12-1907
DIAO,	Tean Nio	508	11-12-1907
DIAO,	Tjien Nio	508	11-12-1907
DIAS,	Benjamin	297	18- 7-1933
DIAS,	Daniel Alexander	174	16- 8-1894
DIAS,	Frederik Alexander	600	6- 9-1919
DIAS,	Juliana	331	1- 6-1934
DIAS,	Rachel	616	24- 9-1922
DIAS,	Reinier Petrus Jozef	84	8- 3-1897
DIAS,	Seumuel Zatkarka	254	3- 8-1928
DIAZ,	Maria Elisa	718	2-12-1916

gaat om drie lijsten: mensen die gelijkstelling hebben aangevraagd voor 1 juli 1893 (21 namen), mensen die gelijkstelling hebben aangevraagd tussen 1 juli 1893 en 15 augustus 1945 (enkele duizenden namen) en mensen die gelijkstelling hebben aangevraagd na 15 augustus 1945 (ongeveer 270 namen).

Belangrijk in verband met het aanvragen van een paspoort was of mensen, die eerder de Nederlandse nationaliteit hadden, na 1950 geopteerd hadden voor de Indonesische nationaliteit. Zij werden, zoals gezegd, aangeduid aan Warga Negara. Van deze Warga Negara zijn twee bestanden beschikbaar. Het eerste bestand zijn akten opgemaakt in het Maleis van verklaringen die zijn afgelegd voor de Indonesische landrechter. Deze akten berusten bij het Centraal Bureau voor de Genealogie. Verder zijn er lijsten van mensen die opteerden voor de Indonesische nationaliteit. Deze lijsten werden gepubliceerd in de Berita Negara (het Indische Staatsblad).⁹

In de Almanakken voor Nederlands-Indië werden namenlijsten gepubliceerd van inwoners die tot de Europese bevolking werden gerekend. Vanaf 1829 komen op deze lijsten ook namen voor van Molukkers, terwijl deze Molukkers er aanwijsbaar reeds eerder waren, maar eerder niet op de lijsten voorkwamen. Het verschijnen van deze namen hangt samen met de invoering in 1828 in Nederlands-Indië van de Burgerlijke Stand. 'Christen Molukkers', die buiten de Molukken woonden, werden daarbij aangewezen als groep die verplicht was de regels van de Burgerlijke Stand te volgen. De rest van de 'inlandse' bevolking was daarvan vrijgesteld. De regel werd waarschijnlijk ingevoerd om de christen Molukkers meer aan het Nederlands bestuur te binden.

Als laatste verwante bron kunnen nog de passagierslijsten worden genoemd. Deze lijsten werden gepubliceerd door de 'Afdeling Pers en Publiciteit van den dienst Repatriëring'. De lijsten bevatten per schip de namen, het geslacht en de bestemming (het adres waar iemand zich vestigt) van de immigranten. Dit archief is vernietigd. Incidentele lijsten zijn bewaard gebleven op het CBG.

Mogelijke gebruikswijzen van deze bron in historisch onderzoek

Nederlands-Indië kende geen bevolkingsregister. Sedert 1828 was er wel een Burgerlijke Stand. De registers van de Burgerlijke Stand zijn voor Nederlandse onderzoekers moeilijk toegankelijk omdat ze in Indonesië liggen en ze zijn bovendien op bepaalde plaatsen, bijvoorbeeld in Makassar, gedeeltelijk verloren gegaan. Bovendien werd niet de gehele bevolking van Nederlands-Indië opgenomen in de registers van de Burgerlijke Stand, maar slechts de christelijke en joodse bevolking. In de buitengewesten werd bovendien de Burgerlijke Stand ook voor deze groepen slecht bijgehouden. De inheemse bevolking en de Chinese bevolking vielen er sowieso buiten. 'Christen Ambonezen' werden er wel in opgeno-

² Gedeelte van een lijst van mensen die werden gelijkgesteld tussen 1893 en 1945. Deze lijsten werden opgesteld door het Ministerie van Buitenlandse zaken, Directie Overgangszaken Indonesië, op basis van gegevens uit het Indisch Staatsblad.

men voorzover ze buiten de Molukken woonden. Voor gelijkstelling was inschrijving in de registers van de Burgerlijke Stand een vereiste.

Omdat de Burgerlijke Stand slecht werd bijgehouden, verloren is gegaan of ontoegankelijk is en een bevolkingsregister ontbreekt, bieden de paspoortaanvraagkaarten belangrijke informatie over bijvoorbeeld familieverbanden die niet op een andere wijze is te vinden. Omdat de kaarten bovendien gegevens bevatten die ontleend zijn aan in Nederland bewaarde archieven en gegevens omtrent naturalisatie, bieden de kaarten aanknopingspunten voor verder onderzoek.

Aantekeningen op de paspoortaanvraagkaarten geven een indruk van de werking van de migratiepolitiek in de praktijk en van de toepassing van de wetgeving op het punt van nationaliteit.

De paspoortaanvraagkaarten geven vooral een mooi beeld van ingewikkelde nationaliteitskwesies. Als voorbeeld mag de aanvraag van Mathilde R.-D. dienen. Zij werd in 1917 geboren in Nederlands-Indië. Haar vader Peter Josef D. werd in 1856 geboren in Hackenbroich in Duitsland. Hij had aanvankelijk de Duitse nationaliteit, maar op een gegeven moment raakte hij deze kwijt en werd hij stateloos. De reden voor dit verlies van de Duitse nationaliteit kon zijn dat hij langjarig in het buitenland verbleef – in sommige Duitse staten gold dat emigranten na enkele jaren buitenslands hun Duitse nationaliteit verloren – of krijgsdienst in een vreemd leger. Duitsers die in het Nederlandse leger dienden – en velen van hen dienden daarbij in Nederlands-Indië – verloren de Duitse nationaliteit. Ze konden vervolgens de Nederlandse nationaliteit kosteloos verwerven. Als ze daar niet om verzochten, waren ze stateloos. Peter Josef D. was in ieder geval stateloos. Hij trouwde met een ‘inlandse’ vrouw – Ginem – die daardoor net als hij stateloos werd. Hun dochter Mathilde R.-D. was klaarblijkelijk – gezien de gegevens die ze op haar aanvraag invulde – niet op de hoogte van haar eigen oorspronkelijke stateloosheid. Op de aanvraag vulde ze in dat ze bij geboorte Nederlandse was. De ambtenaar veranderde dit in stateloos. Een dergelijke onduidelijkheid was niet ongebruikelijk. Door haar huwelijk met Jacobus R. verwierf Mathilde R.-D. de Nederlandse nationaliteit. Jacobus R. werd in 1917 op Ambon geboren. In de marge van de kaart vermeldde de ambtenaar die de aanvraag behandelde dat de vader van Jacobus R. in 1883 in Rotterdam werd geboren. Hieraan ontleende Jacobus R. zijn Nederlandse nationaliteit. De geboorteakte van vader R. werd in Rotterdam opgevraagd, zo vermeldt de kaart.

De aanvraagkaarten bieden niet alleen mogelijkheden voor onderzoek naar het ingewikkelde karakter van het begrip nationaliteit. Er zijn ook mogelijkheden voor onderzoek naar gemengd huwen. De kaarten getuigen vooral van huwelijken tussen mannen met een Nederlandse nationaliteit en vrouwen met een ‘inlandse’. Omdat geboorteplaatsen, leeftijden en beroepen worden vermeld, kan onderzocht worden hoe deze variabelen samenhangen met huwelijksgedrag.

De kaarten bieden verder een mooi beeld van wie nu eigenlijk de re-

patrianten uit Nederlands-Indië waren: waren zij in Nederlands-Indië geboren, waren hun ouders daar geboren of werden die geboren in Nederland of wellicht in een ander Europees land? Een eerste inventarisatie maakte duidelijk dat het beeld zeer divers is. Aan de hand van de kaarten kan antwoord worden gegeven op vragen als: wanneer kwamen de repatrianten naar Nederlands-Indië: in de jaren twintig of dertig van de twintigste eeuw of tientallen jaren eerder? In welke beroepen werkten de repatrianten en voor welke bedrijven? Tot welke leeftijdsgroep behoorden de repatrianten? Betrof het vooral migratie van families of vooral van eenlingen?

Van de mogelijkheden van het Oudpaspoortarchief is nog vrijwel geen gebruik gemaakt door historici. Genealogen gebruiken het archief wel op grote schaal.

Vindplaats

De paspoortaanvragen bevinden zich bij het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag. Het archief is niet vrij toegankelijk. Voor inzage in het archief moet toestemming worden gevraagd aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Kopieën kunnen niet worden gemaakt. Op dit moment worden gegevens uit het archief gedeeltelijk overgenomen in een database en wordt er gewerkt aan de ontsluiting op de eigennamen van vrouwen.

Pagina 172:

3
Akte Warga Negara van Jan Willem Naaijen opgemaakt voor de Indonesische Landrechter 20 juni 1951.

Pagina 173:

4
Het Indische Staatsblad Berita Negara uit 1955 met daarin lijsten met namen van mensen die hebben geopteerd voor de Indische nationaliteit (Warga Negara).

Pagina 174-175:

5
Passagierslijst van het schip m.s. Tegelberg, mei-juni 1946.

REPUBLIK INDONESIA
DJAKARTA.

No. 639/1951.-

BURAT T J A T A T A N

Jang bertanda tangan dibawah ini, saja MR. RADEN DARDO,
Hakim Pengadilan Negeri di Djakarta, menerangkan, bahwa pada hari
R a b u tanggal 20 D j u n i 1951, datang pada saja seorang
laki-laki, bernama:

N A A I J E N , J A N W I L L E M

pekerdjaan: Instructuur Corps Tjadangan Umum;
bertempat tinggal: Djakarta - Gang Djamblang No.2571
jang dengan lisan dihadapan saja untuk ia sendiri, menjatakan kete-
rangan tentang:

MENILIH KEBANGSAAN INDONESIA.

Orang jang memilih kebangsaan Indonesia itu adalah:
pada tanggal 27 Desember 1949 berkebangsaan Belanda; lahir di
Rotterdam pada tanggal 10 M e i 1923;
pada tanggal 27 Desember 1949 dan pada tanggal 27 Djuni 1949 ber-
tempat tinggal di Tangerang - Djakarta, sedjak tahun 1946;
kawin dengan seorang bernama: J A N S E N , A M A L I A R O G B E R Y pada
tanggal 28 Djuni 1948; mempunyai seorang anak jang ajah, nama:
1. KLAAS WILLEM ROGBERY lahir di Djakarta pada tg. 25 Desember 1948
anak tersebut belum berumur 18 tahun penuh dan belum kawin.

Bapak dari orang jang bersangkutan bernama: N A A I J E N ,
W I L L E M lahir di Andel (Noord Brabant) pada tanggal 13 Desember
1893.

Ibu dari orang jang bersangkutan bernama: K L A A S K E ,
S J O E R I S M A lahir di Negeri Belanda pada tanggal 7 April 1895.-

Dibuat di Kantor Pengadilan Negeri di
Djakarta, pada tanggal 20 Djuni 1951.-

Hakim Pengadilan Negeri Djakarta;

R. Dardo
Mr. Rd. Dardo.

Tanda - tangan
orang jang menjatakan
keterangan;

Maaijen, J.W.
Maaijen, J.W.

Nomor urut	Nama yang berprestasi	Tempat dan tanggal kelahiran	Pendidikan dan tanggal meninggal
97.	Haerandi, Joseph Maria	Amsterdam 7 Agustus 1906	Halim Surabaya 10 Desember 1951
98.	Haesoul, Elisabeth van, dianda dari: Both, Pieter	Poerboeropo 22 Oktober 1907	- Surabaya 24 Desember 1951
99.	Haesoul, Petrus van	Poerboeropo 21 Oktober 1904	- Surabaya 24 Desember 1951
100.	Hams, Evelina Helena	Semarang 16 Juli 1924	- Semarang 25 Desember 1951
101.	Haensch, Johanna Maria van	Gelien (Nag. Belanda) 18 Mei 1902	- Surabaya 14 Desember 1951
102.	Halderson, Johnny	Surabaya 27 Mei 1921	- Surabaya 14 Desember 1951
103.	Haemat, Pieter Samuel van	Diaerita 7 Januari 1920	Kepala Daerah Miskhou di Manado 27 Desember 1951
104.	Haendri, Edna Augusta, dianda dari: Cahlan, A. A. H.	Bekijapan 6 Agustus 1917	- Daerah Miskhou di Manado 24 Desember 1951
105.	Haendri, Nancy	Melang 29 Januari 1923	Halim Surabaya 13 Desember 1951
106.	Haengz, Emily Jan	Bina (Sumbawa) 12 Juli 1907	- Pangkalpinang 15 Desember 1951
107.	Haengen, Antonia van	Helich (Nag. Belanda) 27 Juli 1913	- Surabaya 14 Desember 1951
108.	Haeflage, Cornelia Hendrik	Selafra 9 September 1913	- Selafra/Ambarawa 18 Des. 1951
109.	Haeflman, Willem Alexander	Kamo (Madoera) 13 November 1925	- Semarang 24 Desember 1951
110.	Haefma, Bernard	Semarang 21 Desember 1920	- Semarang 24 Desember 1951
111.	Haefma, Otto	Semarang 21 Oktober 1927	- Surabaya 24 Desember 1951
112.	Haeflert, Franz Julius	Banjalar (Madura) 12 Oktober 1899	- Semarang 27 Desember 1951
113.	Holzapfel, Nicolina Bernardine	Semarang 19 April 1928	- Semarang 27 Desember 1951
114.	Holzapfel, Willem Bernard	Semarang 3 Desember 1928	- Semarang 27 Desember 1951
115.	Hongkings, Cornelia Adriaens	Bukitlengg 20 Oktober 1894	- Surabaya 24 Desember 1951
116.	Hoop, Petrus Paulus de	Boel (Nag. Belanda) 20 Mei 1912	- Surabaya 13 Desember 1951
117.	Hoop, Alton	Berdang 25 Februari 1925	- Surabaya 24 Desember 1951
118.	Hoos, Johannes	Selafra 3 Desember 1904	- Surabaya 24 Desember 1951
119.	Hooten, Maria Elizabeth van, dianda dari: van Bloemstein, Samuel Jan Hendrik	Zandvoort (Nag. Belanda) 15 Sept. 1907	- Surabaya 17 Desember 1951
120.	Huber, Julius Carl	Kadri 3 Januari 1924	- Surabaya 10 Desember 1951
121.	Jacobs, Benjamin	Tajul 27 Januari 1917	- Semarang 24 Desember 1951
122.	Jacobs, Eduard	Jogjakarta 27 Juni 1926	- Surabaya 24 Desember 1951
123.	Jahan, Max Frederik Hendrik	Djombang 28 Oktober 1887	- Surabaya 26 Desember 1951
124.	Kajans, dianda dari: de Vries, Francis Charles	Bogor tahun 1891	- Surabaya 10 Desember 1951
125.	Kampen, Johnny Albert van	Semarang 6 Juli 1926	- Semarang 23 Desember 1951
126.	Kampen, Pauline Yvonne van	Semarang 7 Februari 1926	- Semarang 27 Desember 1951
127.	Kapenah, Magdalena, dianda dari: Laffer, Ferdinand Christoffel	Petalongan umur ± 50 tahun	- Semarang 27 Desember 1951
128.	Kapri, Eduard Lodewijk Dirk	Klaten 14 November 1921	- Selafra 18 Desember 1951
129.	Katling, Olivier, Rudy	Melang 22 Februari 1928	- Surabaya 14 Desember 1951
130.	Kho, Hong Gien, Victor Constant	Amboina 11 Juni 1915	- Surabaya 14 Desember 1951
131.	Kilam, Healy Antonia, dianda dari: Vijens, Benjamin	Melang 26 Februari 1912	- Surabaya 14 Desember 1951
132.	Kilam, August Lodewijk	Diaerita 27 Maret 1925	- Surabaya 24 Desember 1951
133.	Kilam, Anguste Bernardine	Melang 28 Oktober 1931	- Surabaya 25 Desember 1951
134.	Kiss, Adriaens	Diaerita 18 Juli 1931	- Surabaya 24 Desember 1951
135.	Kiss, Maria Anafia	Surabaya 29 Oktober 1925	- Surabaya 24 Desember 1951
136.	Knebel, Josephina, dianda dari: Rossa, Neocles	Kole Reda 24 Maret 1904	- Surabaya 15 Desember 1951
137.	Koelker, Alida Johanna, dianda dari: Rogers, John Frederik Hendrik	Pelegu umur: 8-10 tahun	- Semarang 27 Desember 1951
138.	Koning, Walter	Banandaal (Nag. Belanda) 9 Sept. 1904	- Surabaya 10 Desember 1951
139.	Koo, Hong Nio alias Upoor, dianda dari: Steven de Mar	Semarang umur: 8-71 tahun	- Semarang 24 Desember 1951
140.	Könnemann, Christoffel Wilhelm	Sialiga 15 Februari 1919	- Pangkalpinang 27 November 1951
141.	Korhan, Maria Emma, dianda dari: Ties senek, Franciscus Hendricus	Ambarawa 15 Maret 1881	- Selafra/Ambarawa 19 Des. 1951
142.	Koss, Hans Ignatius	Surabaya 2 April 1923	- Semarang 27 Desember 1951
143.	Krisban, Frans Wilhelm Edmond	Surabaya 4 Desember 1901	- Surabaya 22 Desember 1951
144.	Krivers, Arle Nicolaas	Purwodadi 15 Februari 1906	- Surabaya 24 Desember 1951
145.	Kurz, Arnold Rudolf	Semarang 6 Januari 1929	- Semarang 24 Desember 1951
146.	Laarhoven, Henrica Eudonia van	Boel (Nag. Belanda) 11 November 1905	- Surabaya 17 Desember 1951
147.	Lagamba, Frederik Christian de	Diaer (Purwodadi) 15 Juli 1924	- Surabaya 14 Desember 1951
148.	Lagamba, Julietta, dianda dari: Engelman, Hendricus Cornelia	Purwodadi 2 Juli 1910	- Semarang 27 Desember 1951
149.	Lang, Ernst	Lemah (Tengahnya) 26 Oktober 1925	Kepala Daerah Miskhou di Manado 21 Desember 1951
150.	Lang, Frederik Alexander	Lemah 21 November 1918	Kepala Daerah Miskhou di Manado 27 Desember 1951
151.	Lauren, Alexander Jules	Kadri 1 April 1927	Halim Surabaya 15 Desember 1951
152.	Lahet, Frederik Anton	Semarang 31 Desember 1926	- Semarang 27 Desember 1951
153.	Lahy, Carl Friedrich	Surabaya 2 Februari 1918	- Selafra 25 Desember 1951
154.	Ladden, Albert Adolf	Klaten 21 Januari 1920	Kepala Pematintah Selampal di Lawit 24 Desember 1951
155.	Ladden, John Corvella	Klaten 24 Juli 1924	- Pematintah Selampal di Lawit 24 Desember 1951
156.	Laenen, Johannes Lambertus Maria van	Souda (Nag. Belanda) 14 September 1902	Halim Surabaya 18 Desember 1951
157.	Lama, Jean	Surodjo Banggi 15 Mei 1894	- Surabaya 13 Desember 1951
158.	Landweg, Andries	Maoni 27 Januari 1918	Kepala Daerah Miskhou di Manado 27 Desember 1951
159.	Lantik, Cornelis Pieter	Kisar (Timor) 7 November 1917	Halim Surabaya 24 Desember 1951
160.	Lantik, Lodewijk	Katjema, Kisar 18 Februari 1914	- Surabaya 14 Desember 1951
161.	Lanting, Johannes Rudolph Christoffel	Bukitlengg 21 November 1924	- Surabaya 13 Desember 1951

Passagiers

m.s. „JAP

De met x gemerkte namen zijn mannen of jongens.

A

1. Aarts-Hamers, A. M. Th., 5-6-16, Gelderstraat 132, Hivarenboek N.B.
2. Aarta, S. J. J., x, 25-2-40, idem.
3. Aaris, W. J. K., x, 8-8-42, idem.
4. Akkerman, A. R. M., x, 17-1-14, Vriezenveen, Wijk 3, No. 927
5. Akkerman-Hoedry A. B. W. J., 28-10-'10, idem.
6. Al-Hocka Ida, 26-6-03, L v. Meerderv. 992 Den Haag.
7. Al-Jan, x, 2-11-34, idem.
8. Al-Yvoene, 10-1-34, idem.
9. Alberta B., x, 15-5-09, Delfgouwacheweg 145, Delft.
10. Alberta-Pianlinga, G., 8-7-01, idem.
11. Alberta, R., x, 23-12-28, idem.
12. Alberta, E., x, 24-1-33, idem.
13. Alhart, J., x, 20-2-92, Warmoederweg 41, Leiden.
14. Alhart-Dakker, N., 20-2-92, idem.
15. Alhart, Fr. L., x, 2-3-39, idem.
16. Arkerfeld, J., x, 30-9-14, Eijsingel 58, Leiden.
17. Arts-Henneken, B., 18-4-09, Patrijzenpl. 11, Arnhem.
18. Arts, J. C. G., x, 26-4-24, idem.
19. Arts, F. M., x, 22-1-28, idem.
20. Asbeck, Bruuse-Wilink Kitzjes, H. C., 10-3-89, Westplein 12, Rotterdam.
21. Asbeck, Bruuse Kitty, 26-2-24, idem.
22. Assenclift van, de Coeling Bassink, A. K., 25-6-02, Toevenveldestraat 22, Oostpaleis.
23. Augustijn, J. D. A., x, 25-12-58, Stationsstraat 149, Ermelo-Veluwejk.
24. Augustijn, C. M., 9-2-16, idem.
25. Baal van, Jan, x, 25-11-09, Schiedamscheweg 59, Vlaardingen.

B

26. Baghua, W., x, 4-8-16, Nieuwe Leen 48, Delft.
27. Bak om, A. D., x, 30-7-16, Adm. de Ruyterweg 154b, Amsterdam.
28. Bakkenis, W., x, 24-3-05, Johan Camphuisstr. 305, Den Haag.
29. Bakker, J., x, 16-2-18, Woubrugscheweg 82 Woubrugge.
30. Barendsing-v. Andel, H., 14-1-05, Bronsteeweg 72, Heemstede.
31. Bastin, W. A., x, 26-2-50, Mulderstr. w. 68, Diemen.
32. Bastiaans, J. E., x, 5-8-28, Auzonestr. 6, Utrecht.
33. Bauer, K., x, 27-3-23, Boeschendijk 2 Oudenbosch NB.
34. Baukora, W. F. C. J., x, 24-2-35, 2e Sweelinckstraat 142, Den Haag.
35. Bax, H., x, 8-2-25, Anzen de Heanstr. 56, Den Haag.
36. Becker, Ch. A. M. A., x, 25-8-01, Voornhoterlaan 78, Rotterdam.
37. Becker-La Riviere, H. C. C., 30-9-59, idem.
38. Becker, A. D. A., 15-3-21, idem.
39. Beckering, M. J., 19-7-05, Maria Louisestraat 4, Leeuwarden.
40. Berg, A. M., x, 15-1-21, Fred. Hendrikpl. 21 Haag.

Utrecht.

98. Bruisink, E. G., 20-6-04, Nictatr. 268, Almelo.
99. Bruisink, J. A., x, 12-1-29, idem.
100. Bruisink, J. W., 28-3-24, idem.
101. Buisserhuis, M. L., 21-6-20, Slommselweg 18 Arnhem.
102. Bundera, A. F., x, 21-10-34, Julianaweg 11, Doorn.
103. Burg van den, D., x, 14-1-07, v. Zuylen v. Nijenveldstraat 35, Wassenaar.
104. Burg van den, W. H., 21-12-33, idem.
105. Buij, P., x, 1-2-23, de Lairessestr. 87, Amsterdam.

C

106. Calos, H., x, 10-4-17, Brukenburgstr. 49, Haarlem.
107. Canna, E. M. M., 18-7-76, L v. Meerderv. 780, Haag.
108. Castrikum, G. J., x, 28-3-14, v. Galensstr. 42, Haag.
109. Castrikum-Broog, Th. E., 2-2-26, idem.
110. Castrikum, J., 17-11-40, idem.
111. Castrikum, P., x, 25-2-43, idem.
112. Couvreur-Semeyn, L. P., 26-3-09.
113. Couvreur, J., x, 11-8-26.
114. Couvreur, L. J., 21-8-30.
115. Couvreur, J., 20-4-35.
116. Cox-v. Sanden, G. W. P., 4-7-13, Bragistraat 35, Eindhoven.
117. Cox, M. Ch. C., 14-7-18, idem.
118. Cox, Chr. J. E., 30-7-41, idem.
119. Cremers, P. H. C., x, 7-4-13, Newlinstr. 34 Schiedam.
120. Cronc-Sonius, G. J., 16-10-03, Muisel (Gr.).
121. Cronc, A. G., 2-8-28, idem.
122. Cronc, H. J. G., x, 14-5-38, idem.
123. Cronc, G. A., 4-6-32, idem.

D

124. Dale van, D., x, 5-3-93, Vonderkerstr. 13, A'dam.
125. Dale van-Khao, M. J. C., 9-3-03, idem.
126. Dalmayer, W. H. M., x, 17-4-21, Groot Hertoghinneaan 229, Den Haag.
127. Dehn van-Weber, M. V. J., 11-8-30, Zellastraat 27 I, Amsterdam.
128. Dehn van, A. H., 5-3-30, idem.
129. Dekker, P., x, 2-8-93, Slim Stevijnweg 52 IJlversum.
130. Dell, J. J., x, 19-3-14, Koekoekstr. 2, A'dam.
131. Denje, A., x, 6-6-83, Tob. Asserlaan 5, Den Haag.
132. Dien van, P. C., x, 15-4-29, Havendijk C 43, Waspik.
133. Diezendoon van, C. L., x, 5-7-04, Bosboom, Touwminstraat 47 II, Amsterdam.
134. Dommers-Reizig, E. W. M., 18-6-78, Duijsoordstr. 23, Haarlem.
135. Dondorp, D. W., x, 25-2-02, Bronsteeweg 31, Heemstede.
136. Donk, A. A., x, 6-11-16, Rubensstr. 77, Amsterdam.
137. Dooijndijk, M. J., 19-7-05, Maria Louisestraat 4, Leeuwarden.
138. Doekhorst, J., x, 4-8-08, Ambachtstr. 95b, R'dam.
139. Doods-Kerstes, G. W. B., 10-8-91, Damrak 11 A'dam.
140. Doornbos Sefse M., x, 26-5-14, Saxhouwstr. 30

Lijst "ARA"

Vertrek Batavia

28 Februari 1946

Vertrek Suez

16 Maart 1946

Vermeedelijke aankomst Amsterdam 29 Maart 1946

Uitgegeven door de Afdeling Pers en Publiciteit van den Dienst der Repatriëring, Carel van Bylandtlaan 10, Den Haag.

Aangezien de namen en andere gegevens tevens in zijn beschrijving en het overzicht met den overtoer spreke moest geschieden, is de nomenclatuur niet veranderd, het is echter in de lijst zijn gebleven.

G

184. Gelder, G. H. D., x, 9-8-42, Heerenstr. 7, Utrecht.
 185. Gelder-Claus H., 5-5-43, idem.
 186. Gerritsen Plaggert-Willemsen, T. B., 10-12-16, v. Weteringslaan 296, Voorhouten.
 187. Gerritsen Plaggert, J. D. C., x, 17-5-41, idem.
 188. Geux R., x, 23-6-47, Koortstraat 13, Alkmaar.
 189. Gena-^oboling, E., 20-8-42, idem.
 190. Geysen, Henr. G., x, 14-8-44.
 191. Geysen-Croquet, Josephine, 24-4-44.
 192. Geysen, Geraldina, 25-10-28.
 193. Geysen, Celia M., 23-3-24.
 194. Geysen, Henriëtte M., 11-5-22.
 195. Geysen, Robert G., x, 8-9-23.
 196. Giehoven-Sopp, Alida J. C. van, 10-4-47, Steenstr. 15a, Arnhem.
 197. Gils, Ferd. A., x, 11-8-37, Margrietstr. 4, Den Haag.
 198. Gils-Bergh, Maria E., 19-8-44, idem.
 199. Gies-Thiesch, Emma Th., 29-5-43.
 200. Goebel, Willem J. F., x, 14-12-42, Legmoorplein 29, Amsterdam.
 201. Goebertus, C. H., x, 4-7-79, Amstelstraat 34, A'dam.
 202. Goebertus-Dekkers, Johanna E., 4-4-43, idem.
 203. Goebertus, Cornelia G., 13-12-30, idem.
 204. Goekoop, Ger. J., x, 20-8-49, Slootstraat 10a hals, Amsterdam.
 205. Goekoop-Baarslag, Chr. L., 13-10-16, idem.
 206. Goekoop, Louisa C., 11-8-42, idem.
 207. Goor, Frits v., x, 8-4-24, Wildhoefman 20, Den Haag.
 208. Gorium, Geroge K. van, x, 2-8-44, Transvaalkade 32, Amsterdam.
 209. Gorkum-Bruik, Geertruida v., 16-4-44, idem.
 210. Gorkum, Hendriens van, x, 3-2-28, idem.
 211. Gorkum, Jacobus van, x, 26-1-25, idem.
 212. Graaf, Theod. M. J. de, x, 27-11-12, Franschestr. 4, Nijmegen.
 213. Graaf-Thielig, Wilhelmina H. M. de, 27-12-14, idem.
 214. Graaf, Franciscus Th. de, x, 2-5-35, idem.
 215. Graaf, Josephine M. de, 30-4-20, idem.
 216. Graven, Theod., x, 23-1-14, Bockenda 123, Den Haag.
 217. Graven-Hoaxman, Lydia, 26-11-16, idem.
 218. Groen, Frans, x, 27-1-46, 96th Avenue 40a, Box Valley, Johannesburg.
 219. Groen-Vader, Christina A., 21-10-45, Koudeshoek 13, Vlieland.
 220. Groen, Romid N., x, 15-8-33, idem.
 221. Groot, P., x, 24-8-42, Jac. v. 't Hofweg 10, Bussum.
 222. Grooten-Henig, Joh. J., 11-11-41, Huize Grootenvecht, Breda.
 223. Gubien, Jenny A., 10-8-25, Jan Hartingstr. 8, Haarlem.

H

224. Haak, Marinus H., x, 22-8-47, Fabriekslaan 1, Hilversum.
 225. Haak-Endert, Clasina M. A., 7-1-47, idem.
 226. Haak, Annemarie, 20-7-1933, idem.
 227. Haak, Petrus H. M., x, 28-12-32, Argonautenstr. 9, Amsterdam.

276. Hooykaas, Christine, 18-12-32, idem.
 277. Hooykaas, Eva M., 14-4-24, idem.
 278. Hooykaas, Johannes M., 4-1-34, idem.
 279. Hooykaas, Jetako, 6-6-46, idem.
 280. Hoppen, Johannes Th., x, 29-1-12, Hartegpakhuizenstraat 45b, Rotterdam.
 281. Horsthuis, Henr. L., x, 28-12-42, Raadhuisstraat 2, Oldenzaal.
 282. Horsthuis, Alb. M., x, 25-3-28, idem.
 283. Houtzager, K. A., x, 5-3-21, Statenlaan 20, Bussum.
 284. Houtzager-Rinkel, Cornelia, M. E., 16-11-12, idem.
 285. Houtzager, Sophia M. J., 16-11-33, Statenlaan 20, Bussum.
 286. Houtzager, Carel A., x, 22-11-40, idem.
 287. Houtzager, Taja S. J., 19-8-42, idem.
 288. Huil, Jan F. A. van, x, 20-3-10, Esmorveldstraat 56, Amsterdam.
 289. Hulman, Willem J. M., x, 9-8-1895, Putterijstr. 24, Den Haag.
 290. Hunnik, Johan H. van, x, 7-8-1901, Taludweg 148, Hilversum.
 291. Hunnik-Contest, Leentje v., 28-7-1895, idem.
 292. Hunnik, Winnifred J. P. v., 24-2-20, idem.
 293. Hunnik, Hans H. van, x, 10-4-33, idem.
 294. Huybens, Karel H., x, 15-12-20, Kampervest 22, Haarlem.

I

295. Idsinga, Johan L. H., x, 24-2-15, Zwarteweg 1a, Aerdenhout.
 296. Idsinga-Huisings, Amalie E., 26-7-14, idem.
 297. Idsinga, Altes A., 29-6-40, idem.
 298. Immink, Otto R. F., x, 10-7-43, v. d. Leeklaan 5, Doorn.
 299. Immink-Silvers, Elisabeth E., 26-8-39, idem.
 300. Immink, Theodora E., 17-5-34, idem.

J

301. Jansen, A., x, 22-12-18, Achtendorpstr. 17, Beukum.
 302. Jeltse, Jan Th. H., x, 13-6-49.
 303. Jeltse-Schulenburg, Helena, 15-4-47.
 304. Jeltse, Maryke, 22-3-28.
 305. Jenner, Joh., x, 6-11-44, Hoogmadescheweg 26, Lelidorp.
 306. Jenner-v. d. Aalster, Johanna A., 4-9-43, idem.
 307. Jenner, Louise M. E., 4-3-23, idem.
 308. Johannes, Emilie E., x, 28-1-41.
 309. Johannes-Barclay, Maria, 30-12-50.
 310. Johannes, Arnold H., x, 12-7-13.
 311. Johannes, Elinoor Y., 29-8-22.
 312. de Jonge, Cornelia, x, 14-1-17, v. Shylen v. Nyenveltstraat 264, Wassenaar.
 313. v. Joost, Johanna M. Fr. B., 21-6-45, v. Hootelemaans 20, Den Haag.
 314. Joosten, Johannes H. L., x, 17-8-44, Schapevmarkt 1, Den Haag.
 315. Joosten-v. d. Har, Maria A. D., 25-8-45, idem.
 316. Joosten, Willem J. M., x, 3-9-28, idem.
 317. Joosten, Leonardus J. M., x, 15-1-30, idem.

NOTEN

- ¹ Met dank aan Ulbe Bosma voor zijn commentaar op een eerdere versie van dit broncommentaar.
- ² Wim Willems, *De uittocht uit Indië 1945-1995. De geschiedenis van Indische Nederlanders* (Amsterdam 2001); W. Willems en L. Lucassen (red.), *Het onbekende vaderland. De repatriëring van Indische Nederlanders (1946-1964)* (Den Haag 1994); W.E. van Mastenbroek, *De historische ontwikkeling van de staatsrechtelijke indeeling der bevolking van Ned.-Indië* (Wageningen 1934).
- ³ Pattynama, 'Migrant in eigen land, 56.
- ⁴ Betty de Hart, "'De verwerpelijkste van alle gemengde huwelijken". De Gemengde Huwelijken Regeling Nederlands-Indië 1889 en de Rijkswet op het Nederlanderschap 1892 vergeleken', *Gaan & Staan, Jaarboek voor Vrouwengeschiedenis* 21 (2001) 60-80.
- ⁵ Dit gold ook voor Nederlandse vrouwen die met een 'inlandse' man trouwden, zie: De Hart, "'De verwerpelijkste van alle gemengde huwelijken'", 60-80.
- ⁶ Wet van 10-2-1910, *Staatsblad* nr. 55. De bevolking van Suriname en Curaçao (en later de Antillen) werd, in tegenstelling tot die van Nederlands-Indië, nooit uitgesloten van het Nederlanderschap. Zie: Heijs, *Van vreemdeling tot Nederlander*, 72.
- ⁷ Pattynama, 'Migrant in eigen land, 39.
- ⁸ Pattynama, 59; Heijs, 127.
- ⁹ Kopieën hiervan worden niet gemaakt.